

СТАН МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

студент гр. МК-91 Рибалка М. В.

Актуальність теми зумовлена тим, що сучасні міжнародні економічні відносини характеризуються значним посиленням взаємозалежності як у окремих регіонах країн, так і регіонів між собою. Із розвитком міжнародних процесів глобалізації, зростанням ролі транснаціональних корпорацій, розширенням міжнародної інвестиційної діяльності істотно активізувалися процеси трудової міграції.

Саме для нашої країни ця проблема становить особливий інтерес. З проголошенням незалежності України процеси трудової міграції українців істотно активізувались. Особливої актуальності набуває відсутність достатньої та однозначної інформації щодо масштабів і регіональних особливостей міграції українців за кордон та кількісних потоків міграційного капіталу, розміри яких становлять вагомий частку соціального та інвестиційного фінансового ресурсу країни.

Станом на 1 січня 2012 року чисельність населення України становила 45 млн. 634 тис. мешканців. Міграційний приріст за 2011 рік склав 17.1 тис. осіб, що на 1 тис. більше ніж у 2010 р.

Для ефективного обліку і регулювання міграційних процесів в Україні необхідно створити єдину систему обліку легальної міграції.

За даними ООН, Україна займає четверте місце у світі за кількістю мігрантів після США, Німеччини і Росії. Водночас, оцінки робочої групи показують, що загальна кількість мігрантів в Україні з урахуванням тих, що іммігрували за роки незалежності, становить на сьогодні 5-7 млн. осіб, що істотно різниться з офіційними даними.

За даними експертів, основний імміграційний потік в Україну традиційно йде з Російської Федерації (30-35% загального трафіку іммігрантів в Україну), друге місце займає Молдова (19-21%), третє – Білорусь (14-15%).

Розвиток міграцій в Україні зумовлений багатьма причинами, зокрема: економічними, релігійними, національними, екологічними та політичними. Міграційні процеси залежно від цих причин нерівномірно розвинені за регіонами України. Усі регіони України можна об'єднати у 7 географічно цілісних міграційних районів: Кримський, Південно-Східний, Середньоукраїнський, Галицько-Буковинський, Закарпатський, Північно-Західний та Столичний

Крім того, не зістикуються між собою відомчі статистичні дані про мігрантів, що є в системі МВС, Мінпраці, Пенсійного фонду, ДПСУ. Це, говорить про те, що Україні необхідно розробити дієву систему обліку мігрантів.

Як свідчать результати представленої дослідження, унаслідок того, що в Україні перебувають мігранти з різним статусом, державний бюджет щорічно недоотримує близько 2 млрд. доларів від неврахованої праці мігрантів, у той час, як вони щорічно пересилають або вивозять за кордон 35-45 млрд. грн.

За різними оцінками, нині за кордоном працюють від 2 до 6 млн. наших співвітчизників. При цьому в Україні спостерігається деяке економічне зростання, яке, за оптимістичними прогнозами економістів, може продовжитися ще 5-10 років, що спровокує збільшення потреб у трудових ресурсах. Водночас, за оцінками робочої групи, Україна навряд чи зможе упровадити ефективні інструменти реінтеграції «заробітчан» і повернення їх на український ринок праці. У результаті, всі ці чинники сприятимуть зростанню міграції, перш за все нелегальної, з країн СНД і Азії. Тому без радикального вдосконалення нормативно-правової і технічної бази обліку мігрантів Україна неминує зіткнеться з низкою економічних і соціальних проблем.

Сьогодні міграційні процеси регулюються в нашій країні більш ніж 20 міжнародними і українськими нормативно-правовими актами, що породжує нестыковки в нормативній базі і утрудняє повноцінний облік міграційних потоків.

Але є позитивні аспекти трудової міграції. Вони стосуються питання інвестування міжнародного міграційного капіталу в Україну.

Нещодавно, досліджуючи можливі масштаби потоків міграційного капіталу в Україну, експерти дійшли висновку, що реально 4,93 млн. наших заробітчан можуть щорічно переказувати 31,3 млрд. доларів США. Не дивлячись на мізерні позитивні моменти трудової міграції, все таки це є значні втрати великої кількості висококваліфікованої робочої сили, чисельні втрати працездатного населення, а звідси й нестача працівників на робочі місця підприємств нашої країни.

Виходячи з викладеного, можна сказати, що Україна, в першу чергу, повинна задуматися не над тим, як боротися з мігрантами, а над тим, як ефективно управляти міграційними процесами з користю для економіки держави, і навчитися отримувати вигоду із загальносвітових міграційних процесів. Для цього, необхідно упровадити сучасні системи ідентифікації мігрантів, зокрема з використанням біометричних технологій, які в Україні існують, і удосконалити законодавчу базу.

Науковий керівник: ст. викл. Волк О. М.